

Pfv.II.20.930/2009/16.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek az ügyvéd által képviselt I. r., II. r., III.r, IV., a személyesen eljáró V. r., és VI. r. alperesek ellen ajándék visszakövetelése iránt a Békés Megyei Bíróságon 12.P.20.135/2008. számon megindított és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.537/2008/12. számú közbenső ítéletével elbírált perében az említett számú jogerős határozat ellen az I. r. alperes részéről 36. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd, dr. Bognár Beáta felülvizsgálati eljárási díját teljes egészében az I. r. alperes viseli.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes és a IV. r. alperes 1996. szeptember 28-án kötött házasságot. 1997. júniusában a felperes örökbe fogadta a IV. r. alperes 1993. november 17-én született N.E. nevű gyermekét, az I. r. alperest. A II. r. alperes, a házastársak T. utónevű közös gyermeke 1997. november 26-án született.

A házastársak 1998. szeptember 11-én megvásárolták egymás között 1/2-1/2 arányban a B. N. utca alatti társasházi lakásingatlant, amelyet a 2000. február 3-án kelt szerződéssel 1/2-1/2 arányban az I. r. és a II. r. alpereseknek ajándékoztak, haszonélvezeti joguk egyidejű kikötése mellett. A szerződés 2. pontja szerint az ajándékozás az ajándékozók részéről azzal a feltétellel történt, hogy a megajándékozottak velük jó szülő-gyermekei viszonyt tartanak fenn nagykorúságukat követően is, és amennyiben tartásra, gondozásra, anyagi vagy egyéb segítségre szorulnak, a megajándékozottak tőlük telhetően segítségükre lesznek. A szerződéskötésnél a kiskorú I. és II. r. alpereseket a felperes és

a IV. r. alperes képviselte mint törvényes képviselő, akik az ajándékot a gyermekek nevében elfogadták.

Az ajándékozást követő években a felperes és a IV. r. alperes házassági kapcsolata megromlott, életközösségük 2003. októberében megszűnt, házasságukat a Békéscsabai Városi Bíróság 2004. június 2-án kelt 5.P.20.468/2004/3. számú ítéletével felbontotta. A bontóper során a házastársak egyezséget kötöttek, melynek értelmében az I. és II. r. alperesek a IV. r. alperes gondozásába kerültek, a felperes gyermektartásdíj fizetését vállalta.

A házastársi életközösség megszűnését, illetve a házasság felbontását követően a felperes kezdetben tartotta a kapcsolatot a gyermekeivel, idővel azonban viszonya - különösen az I. r. alperessel - feszültté vált, egy idő után a gyermekek a találkozások elől elzárkóztak, 2006. januárjában a felperes és a gyermekek közötti kapcsolat megszakadt. Időközben a IV. r. alperes élettársi viszonyt létesített az V. r. alperessel, amelyből közös gyermek született, a III. r. alperes.

A volt házastársak 2005. október 6-án a házastársi közös vagyon megosztásáról szerződést kötöttek. A megállapodás - többek között - rögzíti, hogy a felperes az I. és II. r. alpereseknek ajándékozott N. utcai ingatlanon fennálló haszonélvezeti jogáról lemond, és ennek fejében a volt házastársak közös tulajdonát képező B., K. utca alatti, a IV. r. alperest illető 1/2 tulajdoni hányad tulajdonosává válik. Időközben a felperes haszonélvezeti joga az ingatlanról törlésre is került.

Az alperesek 2007. október 10-én adásvétellel vegyes csereszerződést kötöttek, melynek értelmében a N. utcai ingatlan tulajdonjogának átruházása és 3.000.000 forint fizetése ellenében az I-III. r. alperesek megszerezték a b-i alatt felvett, B., F. utca alatti ingatlan tulajdonjogát akként, hogy az I. és II. r. alperes 5125/13250-5125/13250 tulajdoni hányadát a IV. r., a III. r. alperes 3000/13250 illetőségét pedig az V. r. alperes haszonélvezeti joga terheli. A VI. r. alperes javára az ingatlanra jelzálogjog bejegyzésére került sor az ingatlan-nyilvántartásban.

A felperes 2007. szeptember 3-án pert indított az I. r. alperes és közötte fennálló örökbefogadás felbontása iránt. A Békéscsabai Városi Bíróság ítéletével a keresetet elutasította, azonban ezt a határozatot a Békés Megyei Bíróság 2008. április 1-jén kelt 2.Pf.25.145/2008/5. számú ítéletével megváltoztatta és az örökbefogadást felbontotta. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes és az I. r. alperes személyes kapcsolata 2006. elején végleg megszűnt, ugyanis a szülők házassági életközösségének megromlásával, és a házasság felbontásával az örökbefogadó szülő és a gyermek kapcsolata annyira megromlott, hogy az I. r. alperes

szorongással járó fizikai rosszullétet érzett, amikor kapcsolattartásra kellett mennie a felpereshez. Az idegenkedés az örökbefogadó szülő részéről is olyan mélységűvé vált, hogy az I. r. alperessel történt személyes találkozás elkerülése végett a vérszerinti gyermekével sem tartja a kapcsolatot. A felperes és az I. r. alperes kapcsolatában nem átmeneti válsághelyzet alakult ki, hanem bekövetkezett az összetartozás végleges megszűnése, emiatt az örökbefogadás a célját, az érzelmi közösség fenntartását betölteni nem tudja.

Az örökbefogadás felbontását követően, 2008. május 21-én a felperes keresetet terjesztett elő a Ptk. 582. § (2) és (3) bekezdése alapján, ajándék visszakövetelése jogcímén az I. és III. r. alperes részére juttatott ajándék helyébe lépett B., F. utca alatti ingatlan I. és II. r. alperesi tulajdoni illetőségének fele része iránt. Összesen az ingatlan 5125/13250 illetőségére kérte tulajdonjoga megállapítását és ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését a IV. és V. r. alperesek haszonélvezeti jogának és a VI. r. alperes jelzálogjogának egyidejű törlésével. A III. r. alperessel szemben a keresete tűrésre kötelezésre irányult.

A felperes előadása szerint az ajándékozási szerződést abban a feltevésben kötötte, hogy az I. és II. r. alperesekkel jó gyermek-szülői kapcsolatban maradnak életük végéig és az I. és II. r. alperesek nagykorúságuk elérése után szükség esetén gondozni, ápolni, támogatni és segíteni fogják. Ez a feltevése azonban véglegesen megghiúsult, mivel az I. és II. r. alperesek magatartása megváltozott, nem hajlandók a kapcsolattartásra, nem akarnak vele találkozni, érzelmileg sem hiányolják őt, apjuknak már az V. r. alperest tekintik. Ugyanezen okokból méltatlanná is váltak az ajándéokra.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I. és II. r. alperesek azzal érveltek, hogy az ajándékozási szerződésben megjelölt feltevés megghiúsulásáért ők nem tehetők felelőssé, annak kikötésébe beleszólásuk nem volt. A felperes egyébként is hosszabb időn keresztül nem érvényesítette az ajándék visszakövetelésére vonatkozó igényét, így ez a joga elenyészett. Azt állították, hogy a kapcsolat megromlása a felperes terhére róható, így ezen okból sincs helye az ajándék visszakövetelésének. Az V. r. alperes arra hivatkozott, hogy csak a III. r. alperes tulajdoni hányadán illeti meg haszonélvezeti jog, így a felperesnek vele szemben követelése nem lehet. A VI. r. alperes pedig hangsúlyozta, hogy jelzálogjogát az ingatlan-nyilvántartásban bízva, jóhiszeműen, ellenérték fejében szerezte, így az a felperes által megjelölt okból nem törölhető.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés

összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, ezért a Ptk. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítéletet hozott, melyben megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes viszonylatában az ajándék visszakövetelésének a Ptk. 582. § (3) bekezdésében foglalt jogszabályi előfeltételei fennállnak, míg a II. r. alperessel szemben az ajándék visszakövetelésének jogalapja hiányzik. Határozatának indokolása szerint a felperes az örökbefogadás felbontását követően a jelen pert rövid időn belül megindította, így az ajándék visszakövetelése iránti igénye nem enyészett el.

Az ügy érdemét tekintve az ajándékozó és a megajándékozott közötti viszony pusztán megromlása az ajándék visszakövetelését megalapozó, a Ptk. 582. § (2) bekezdése szerinti súlyos jogsértésként nem értékelhető, figyelemmel arra is, hogy a kiskorúak szülőkkel való kapcsolatának minőségét döntően a szülői magatartás határozza meg, így a szülő-gyermek kapcsolat kiüresedésért elsősorban a nagykorú hozzátartozót terheli felelősség.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a II. r. alperes vérszerinti apja, kapcsolatuk rendeződése az elkövetkező évek során feltételezhető, ugyanakkor az I. r. alperes és a felperes vonatkozásában az örökbefogadás felbontására tekintettel erre nincs lehetőség. A fentiekre tekintettel a felperesnek az a feltevése, mely szerint az I. és II. r. alperesekkel élete végéig harmonikus szülő-gyermeki kapcsolatban marad, az I. r. alperes tekintetében véglegesen megghiúsult és enélkül az ajándékozásra nem került volna sor, tehát kettőjük viszonylatában az ajándék visszakövetelésének törvényi feltételei fennállnak.

A másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének az I. r. alperesre vonatkozó rendelkezését helybenhagyta, a II. r. alperest érintő rendelkezést ugyanakkor hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az I. r. alperessel szemben az ajándék visszakövetelésének a Ptk. 582. § (3) bekezdésében meghatározott feltételei fennállnak. A perbeli ajándékozási szerződésből megállapíthatóan a felperes abban a feltevésben ajándékozott ingatlan tulajdoni hányadot az I. r. alperesnek, hogy életük végéig jó szülő-gyermek kapcsolatban maradnak az I. r. alperessel, aki nagykorúságát követően szükség esetén segíteni, támogatni fogja őt. Ezzel szemben a felek között a kapcsolat 2006. januárjában megszakadt. Ez önmagában még nem jelentette a felperes és az I. r. alperes közötti kapcsolat végleges megszűnését, azonban az huzamosabb idő elteltével sem állt helyre és az örökbefogadás felbontásával hivatalosan is megszűnt a felperes és az I. r.

alperes közötti szülő-gyermek viszony. Az örökbefogadás felbontására vonatkozó ítélet jogerőre emelkedésével válhatott a felperes számára egyértelművé, hogy közte és az I. r. alperes között a kapcsolat helyreállítására a továbbiakban nincs reális lehetőség.

A per jogerős lezárulása után a felperes rövidesen előterjesztette az ajándék visszakövetelésére irányuló keresetét, így igénye érvényesítésével nem késlekedett, az ajándék visszakövetelési joga nem enyészett el.

Megalapozatlannak találta a másodfokú bíróság azt az I. r. alperesi érvelést is, mely szerint az ajándékozás motivációjának, azaz a családi kapcsolatnak a megfiúsulását maga a felperes idézte elő felróható magatartásával. Ezt a perben az I. r. alperes bizonyítani nem tudta. Az örökbefogadás felbontása iránti ügy irataiból megállapíthatóan a felperes még a IV. r. alperessel fennállott életközösségének megszűnése után is látogatta lányait, meg volt tehát benne az az igény, hogy a házasság felbontása ellenére a gyermekeivel fenntartsa a jó szülő-gyermek viszonyt, azonban a kapcsolattartás elől az I. r. alperes elzárkózott, erős, pontosan meg nem határozható okból fakadó ellenérzése miatt. Valószínűsíthető, hogy a II. r. alperes születése, a felperes és IV. r. alperes kapcsolatának megromlása, a válással járó feszültségek mind közrehatottak abban, hogy az I. r. alperes elhárította a felperes közeledését, illetve a kapcsolattartást. Ezek a körülmények, illetve okok azonban alapvetően nem róhatók a felperes terhére.

A II. r. alperes vonatkozásában a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének rendelkezését azért helyezte hatályon kívül, és utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára, mivel negatív tartalmú közbenső ítélet meghozatalának nincs helye, a II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet az elsőfokú bíróságnak részítélettel kellett volna elutasítania.

A jogerős közbenső ítélet ellen az I. r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős határozat sérti a Ptk. 582. §-ának (3) bekezdését, a PK 76. számú állásfoglalást, a Pp. 163. §-ának (2) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését.

Az I. r. alperes szerint az ajándék visszakövetelése iránti jog elenyészett, illetve a felperes az igényérvényesítési jogáról lemondott, érdemben pedig az ajándék visszakövetelésének a Ptk. 582. § (3) bekezdésében foglalt feltételei - figyelemmel a PK 76.

számú állásfoglalás I. pontjában foglaltakra - nem állapíthatóak meg.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályban tartására irányult. Álláspontja szerint az ajándék visszakövetelésének jogszabályi feltételei jelen esetben megvalósultak, illetve a felperes ajándék visszakövetelési joga - az I. r. alperes állításával szemben - nem enyészett el, a felperes időben fordult a bírósághoz.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

1. Az ajándék visszakövetelés iránti jog elenyészése; az igényérvényesítési jogról történő lemondás kérdése

A PK 76. számú állásfoglalás II. pontja értelmében az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges meghiúsulása miatt az általános elévülési időn belül követelhető vissza az ajándék, illetve követelhető az ajándék helyébe lépett érték. Ez a jog az általános elévülési időn belül is elenyészik azonban akkor, ha azt az ajándékozó megfelelő ok nélkül hosszabb ideig nem gyakorolja.

A felülvizsgálati kérelmében az I. r. alperes arra hivatkozott, hogy a felperes az örökbefogadás felbontása iránti perben 2004-re tette az I. r. alperessel való kapcsolatának végleges megszakadását, míg a II. r. alperes vonatkozásában ezt az időpontot 2006. januárjában jelölte meg. Noha az I. r. alperessel a kapcsolatot a felperes már 2004-ben megszakította, 2005. október 6-án a IV. r. alperessel az ajándékozott ingatlanra is kiterjedően házastársi vagyonmegosztási szerződést kötött, ezzel mintegy megerősítette az ajándékozást. Ez azt támasztja alá, hogy a felperes nem a családi egység, mint az ajándékozással összefüggő feltevés meghiúsulása miatt követeli vissza az ajándékot, tehát annak a felperes nem tulajdonított olyan jogi jelentőséget, melyet a jogalkotó megkíván. Ehhez képest a felperes az ajándék visszakövetelése iránti pert csak négy évvel később, 2008-ban indította meg. Erre tekintettel a peradatokkal ellentétesen, iratellenesen és okszerűtlenül állapította meg a jogerős ítélet, hogy a visszakövetelés iránti felperesi igény az örökbefogadást felbontó ítélet jogerőre emelkedésekor nyílt meg a felperes számára és ezért nincs igényérvényesítési késedelme.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben az örökbefogadás felbontására vonatkozó első és másodfokú ítélet, mint közokirat, egybehangzóan rögzíti, hogy a felperes és az I. r. alperes között a személyes kapcsolat 2006. januárjában szűnt meg véglegesen. Ezt az I. r. alperes a perben személyes meghallgatása során megerősítette. Erre tekintettel, amikor a volt házastársak 2005. október 6-án a házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó szerződést kötöttek

és abban az ajándékozással érintett ingatlanról is rendelkeztek, a felperes és az I. r. alperes közötti kapcsolat, illetve az ajándékozási szerződés 2. pontjába rögzített feltétel végleges meghiúsulásáról még nem lehetett szó. A 2005. október 6-i szerződés egyébként sem értelmezhető úgy, mint a felperes ajándék visszakövetelésére vonatkozó jogáról való lemondás. A megállapodásban a N. utcai ingatlan csak mint egy, a vagyontömeghez tartozó további ingatlan (a B., K. utcai lakás) ellentételezéseként, a volt házastársak elszámolásának részeként merült fel, tehát nem a felperes és az I. r. alperes viszonylatában, a közöttük létrejött ajándékozási szerződés megerősítéseként.

A fentiekre tekintettel helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2006. januárja óta nincs kapcsolattartás, azonban ez akkor még nem jelentette a felperes és az I. r. alperes közötti szülő-gyermek viszony végleges megszűnését. Ez csak azt követően volt megállapítható, amikor a kapcsolat huzamos idő elteltével sem állt helyre, és az örökbefogadás felbontásával hivatalosan is megszűnt a felperes és az I. r. alperes közötti szülő-gyermek viszony. Az örökbefogadási per jogerős lezárulása után viszont a felperes haladéktalanul előterjesztette az ajándék visszakövetelésére irányuló keresetét, így igénye érvényesítésével nem késlekedett. Az ajándék visszakövetelési joga tehát nem enyészett el, illetve nem történt meg az igényérvényesítési jogról történő lemondás sem.

2. Az ajándék visszakövetelésére vonatkozó törvényi feltételek fennállása

A Ptk. 582. §-ának (3) bekezdése szerint az ajándékozó visszakövetelheti az ajándékot vagy követelheti az ajándék helyébe lépett értéket akkor is, ha az a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékot adta, utóbb véglegesen meghiúsult és enélkül az ajándékozásra nem került volna sor. A PK 76. számú állásfoglalás I. pontja kifejti, hogy az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges meghiúsulása miatt csak akkor követelhető vissza az ajándék, illetőleg csak akkor követelhető az ajándék helyébe lépett érték, ha az ajándékozás összes körülményeire kiterjedő vizsgálódás alapján az állapítható meg, hogy valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozót az ajándékozásra, s e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor. E tekintetben a bizonyítás az ajándékozót terheli.

Az I. r. alperes szerint a perben eljáró bíróságok a felperesnek az örökbefogadás felbontása iránti peranyagnál elfekvő ténybeli beismeréseit, állításait figyelmen kívül hagyva, a Pp. 163. § (2) bekezdése és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében írtak ellenére állapították meg, hogy a felperes az őt terhelő bizonyításnak

sikeresen eleget tett. A felperes ugyanis abban a perben maga cáfolta a feltevés súlyát, a szerződéskötésben betöltött szerepét, amikor úgy nyilatkozott, hogy az I. r. alperessel az örökbefogadástól kezdődően az ajándékozásig kötődést kialakítani nem tudott, így az ajándékozási szerződésbe foglalt, kellő alap nélküli feltevés megghiúsulása nem vezethet az megajándékozott marasztalásához. A felperes szándékosan, tudatosan határolódott el gyermekeitől, illetve tett különbséget közöttük. Ez a bánásmód vezetett ahhoz, hogy az I. r. alperesben ellenállás alakult ki vele szemben. Ennek okát azonban súlyosan megalapozatlan a gyermekekre hárítani. A felperes beadványaiból „süt az ellenszenv” a IV. r. alperes és családja összes tagja iránt, saját felróható magatartására azonban előnyszerzés végett nem hivatkozhat. Ezzel összefüggésben a PK 76. számú állásfoglalás V. pontja kimondja, hogy nem követelhető vissza az ajándék, ha az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés megghiúsulását az ajándékozó, illetőleg annak a felróható magatartása okozta, akire tekintettel az ajándékozás történt.

A jogerős döntés meghozatalánál a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt az adekvátan alkalmazandó jogesetet is, mely szerint az örökbefogadó által az örökbefogadott kiskorúsága idején nyújtott ajándék visszakövetelésére önmagában az örökbefogadás felbontása nem ad alapot (BH 2006/188-II.).

A Ptk. 579. § (1) bekezdése szerint az ajándékozási szerződés alapján az egyik fél saját vagyona rovására a másiknak ingyenes vagyoni előny juttatására köteles.

Erre tekintettel a törvény több jogcímen is lehetőséget biztosít az ajándék visszakövetelésére, a Ptk-ban rögzített feltételek megvalósulása esetén. Jelen esetben a felperes a Ptk. 582. §-ának (3) bekezdésére (is) hivatkozott, amikor az I. r. alperestől a számára nyújtott ajándékot, illetve az ajándék helyébe lépett értéket visszakövetelte. A per során, illetve az örökbefogadás felbontása iránti eljárásban a felperes bizonyította, illetve megállapítást nyert, hogy a felperes részéről az ingatlan hányad ajándékozására részben a családi egység biztosítása (a féltestvérek azonos megítélése) érdekében került sor, illetve azzal a kifejezett, szerződésbe foglalt feltevéssel, hogy az ajándékozó és a megajándékozott között életük végéig jó szülő-gyermek kapcsolat áll majd fenn, az I. r. alperes nagykorúságát követően is szükség esetén segíteni, támogatni fogja örökbefogadó apját.

A bírói gyakorlat értelmében az örökbefogadáson alapuló családi kapcsolat létrejöttének vagy tartós fenntartásának végleges megghiúsulása - az egyéb feltételek meglétében - az ajándék visszakövetelésére akkor is alapot adhat, ha az erre irányuló feltevést az ajándékozó az ajándékozáskor kifejezetten nem

nyilvánította ki (BH 2006/188.). Jelen esetben azonban az ajándékozó felperes ennek nyilvánvalóan kiemelt jelentőséget tulajdonított, ezért szerepel az idézett feltevés nevesítve az ajándékozási szerződés pontjai között.

Az ajándékozási szerződés megkötésekor az I. r. alperes az ajándékozási feltevést életkora miatt nem érthette, sőt lehetséges, hogy a szerződésről annak megkötésekor nem is tudott. Az ajándékozás során őt, mint cselekvőképtelen kiskorút édesanyja, a IV. r. alperes képviselte törvényes képviselőként. Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság ugyanakkor arra, hogy a IV. r. alperes az ajándékozás feltételét megismerte, erről tudott, ezzel a feltétellel fogadta el az ajándékot a gyermeke nevében, aki a képviselő nyilatkozata által jogosítottá, illetve kötelezetté vált, a személyes kötelezettségvállalás hiánya ezért az ajándékozási feltevés joghatályát nem érinti.

Tény, hogy az ajándék visszakövetelésére az örökbefogadás felbontása önmagában nem ad alapot, azonban a perben eljáró bíróságok helyesen tulajdonítottak kiemelt jelentőséget annak a ténynek, hogy az örökbefogadás felbontásával a felperes és az I. r. alperes közötti szülő-gyermek kapcsolat véglegesen megszűnt, ezzel megghiúsult az ajándékozó tartására, gondozására, támogatására vonatkozó feltevés is.

Az örökbefogadás felbontása iránti per iratanyagából az is egyértelműen megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását nem valamelyik fél felróható magatartása okozta. Különböző események, történések láncolata vezetett ahhoz (az I. r. alperesnek testvére született, tanúja volt a szülők érzelmi eltávolodásának, majd válásának, az I. r. alperes - átmenetileg - elutasította a felperest, illetve a vele való kapcsolattartást, mely a felperesből is negatív érzelmeket váltott ki), hogy az örökbefogadás a rendeltetését a továbbiakban betölteni már nem tudta. Kétségtelen, hogy mindezért a kiskorú gyermeket felelőssé tenni, elítélni nem lehet, viselkedésére a felperes és a IV. r. alperes egyaránt hatással volt, azonban az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés megghiúsulását nem a felperes felróható magatartása okozta.

Az örökbefogadás felbontása ugyan önmagában nem adhat alapot az ajándék visszakövetelésére, azonban helyesen jutottak a perben eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az örökbefogadást felbontó jogerős ítélet tett pontot arra a hosszabb idő óta tartó folyamatra, mely az ajándékozó és a megajándékozott végleges érzelmi eltávolodásának eredményeként a szülő-gyermek kapcsolat megszűnéséhez, és ennek következtében az ajándékozási szerződésben rögzített feltevés visszafordíthatatlan megghiúsulásához vezetett. Ezt támasztja alá az is, hogy az örökbefogadás felbontása óta eltelt időszakban sem történt lépés egyik fél részéről sem a

kapcsolat normalizálása, újraépítése érdekében. Az I. r. alperes által hivatkozott eseti döntés eltérő tényállásra vonatkozott, a fentiekben kiemelt tényállási elemek mellett a jelen jogvita elbírálásánál nem irányadó.

Helyesen, a bizonyítékok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő mérlegelésével jutott az első-, illetve a másodfokú bíróság arra a következtetésre (a bizonyítékok között - indokoltan - kiemelkedő jelentőséget tulajdonítva az örökbefogadás felbontásának, illetve az azzal kapcsolatos per iratanyagának), hogy jelen esetben az I. r. alperessel szemben az ajándék visszakövetelésének a Ptk. 582. § (3) bekezdésében meghatározott feltételei fennállanak.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős közbenső ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján, a Pp. 213. § (3) bekezdése szerinti közbenső ítéletével hatályában fenntartotta.

Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 87. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának megtérítésére teljes egészében az I. r. alperes köteles.

Budapest, 2010. január 26.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő